



OBČINA KOMEN
župan

Številka: 122-0009/2024-8
Datum: 15. 11. 2024

OBČINA KOMEN
OBČINSKI SVET

Na podlagi 30. člena Statuta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09, 39/14, 39/16) vam v obravnavo in sprejem pošiljam

- **Predlog Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana v obdobju od leta 2025 do 2029**

Obrazložitev:

S sprejemom Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2007–2010, ki je stopila v veljavo 20.6.2007, Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2011–2014, Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2015–2019 ter Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2020–2024 je bil štirim društvom, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe, zagotovljen stalnejši vir (so)financiranja izvajanja programov in omogočeni so bili pogoji za nemoteno izvajanje programov. Občinam pa je bila na ta način podana podlaga za sofinanciranje delovanja društev na podlagi neposrednih letnih pogodb, upoštevajoč 3. točko 215. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22–ZZNŠPP, 149/22, 106/23 in 88/24).

V obdobju od leta 2007 do 2024 se je ta način sofinanciranja programov društev, ki

- delujejo v javnem interesu,
 - so vsakodnevno dostopni uporabnikom in
 - imajo v ta namen zaposlene strokovne izvajalce,
- izkazal za zelo uspešnega.

Ta model naših štirih občin je postal celo reprezentativen in je bil umeščen v samostojno brošuro, ki je bila namenjena predstavitev uspešnih modelov sofinanciranja društev.

Navedena društva so se namreč, pred sprejemom Strategije v letu 2007, zaradi nestalnega in nezadostnega financiranja s strani države in tudi občin, soočala z velikimi finančnimi težavami.

Glede na dejstvo, da so to društva, ki niso niti neposredni niti posredni proračunski uporabniki, so bile občine pri dodeljevanju sredstev vezane na določila Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije, ki se smiselno uporabljajo tudi za občine in predvidevajo delitev sredstev na podlagi javnega razpisa.

Strategija financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana v obdobju 2025-2029 (v nadaljevanju: Strategija) opredeljuje:

- društva (nevladne organizacije), ki delujejo v javnem interesu in so za občine Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana posebnega lokalnega pomena,
- obseg in način sofinanciranja izvajanja programov društev posebnega lokalnega pomena na območju zgoraj navedenih občin.

Na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana delujeta dve društvi, s celodnevno izvajanjem programa (40 ur tedensko), ki jima je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z odločbo podelilo status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva - to sta Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim "PO MOČ" Sežana in Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa "VEZI". Celodnevno izvajata program tudi Območno združenje Rdečega križa Sežana, ki mu je status humanitarne organizacije dodeljen že z Zakonom o rdečem križu Slovenije (Uradni list RS, št. 7/93, 13/1993 in 79/2010), ter Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana, ki je član ZPM Slovenije in izvaja humanitarni program v skladu z določili Zakona o humanitarnih organizacijah (Uradni list RS, št. 98/2003 in 61/2006). Zvezi prijateljev mladine Slovenija je tudi podeljen status humanitarne organizacije.

Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim "PO MOČ" Sežana in Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa "VEZI", ki delujeta v javnem interesu, sta tudi edini društvi, ki izvajata program na področju pomoči zasvojenim in njihovim bližnjim oziroma pomoči ljudem s težavami v duševnem zdravju na območju štirih občin.

Programi navedenih štirih društev so bili že s strategijami sprejetimi v obdobju od leta 2007 do 2024 določeni kot programi izjemnega pomena za občine, na območju katerih se izvajajo.

Ker so programi štirih društev, ki delujejo v javnem interesu in sicer:

- Območnega združenje Rdečega križa Sežana,
- Društva za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim »PO MOČ« Sežana,
- Društva za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI« in
- Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana,

za občine, na območju katerih se izvajajo, izjemnega pomena in so vsakodnevno dostopni uporabnikom, ta Strategija zaradi kontinuitete izvajanja programov določa obseg in način sofinanciranja le-teh v obdobju od leta 2025 do 2029.

Občinskemu svetu predlagam, da sprejme Strategijo financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana v obdobju od leta 2025 do 2029 v predloženem besedilu.

V skladu z 62. členom Poslovnika Občinskega sveta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09, 39/14) bo predlog strategije pred sejo občinskega sveta obravnaval Odbor za negospodarstvo in družbene dejavnosti.

Pripravil(a):
Soraja Balantič
višja svetovalka II

mag. Erik Modic
župan



Priloga:

- predlog strategije,
- predlog sklepa.



Občina Komen
Občinski svet
Komen 86
6223 Komen

Številka:

Datum:

Na podlagi 24. člena Zakona o društvih (Uradni list RS, št. 64/11), 215. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP, 149/22, 106/23 in 88/24) in 16. člena Statuta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09, 39/14, 39/16) je Občinski svet Občine Komen na svoji seji dne ----sprejel naslednji

SKLEP

1.

Sprejme se Strategija financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana, v obdobju od leta 2025 do 2029, ki je priloga tega sklepa.

2.

Strategija iz prve točke tega sklepa začne veljati z dnem, ko jo sprejme zadnji izmed Občinskih svetov Občin Divača, Hrpelje –Kozina, Komen in Sežana; uporabljati pa se začne z dnem 1. 1. 2025.

3.

Ta sklep velja takoj.

mag. Erik Modic
župan

**STRATEGIJA FINANCIRANJA DRUŠTEV, KI
DELUJEJO V JAVNEM INTERESU IN
CELODNEVNO IZVAJAJO PROGRAME
NA OBMOČJU OBČIN
DIVAČA,
HRPELJE-KOZINA,
KOMEN,
SEŽANA

(2025–2029)**

November, 2024

A. UVOD

Na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana delujeta dve društvi s celodnevno izvajanjem programa (40 ur tedensko), ki jima je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z odločbo podelilo status nevladne organizacije v javnem interesu; to sta **Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI«** in **Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim PO MOČ Sežana**. Celodnevno izvajata program tudi **Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Sežana**, ki mu je status humanitarne organizacije dodeljen že z Zakonom o Rdečem križu Slovenije (Uradni list RS, št. 7/93 in 79/10) ter **Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana, ki deluje pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenija**, ki ji je podeljen status humanitarne organizacije. Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim PO MOČ Sežana in Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI«, ki delujeta v javnem interesu, sta tudi edini društvi, ki izvajata program na področju pomoči zasvojenim in njihovim bližnjim oziroma pomoči ljudem s težavami v duševnem zdravju na območju štirih občin.

Programi navedenih štirih društev so za občine, na območju katerih se izvajajo, **izjemnega pomena**.

Navedena društva so se pred sprejemom Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2007–2010 v letu 2007, zaradi nestalnega in nezadostnega financiranja s strani države in tudi občin, soočala z velikimi finančnimi težavami.

Glede na dejstvo, da so to društva, ki niso niti neposredni niti posredni proračunski uporabniki, so bile občine pri dodeljevanju sredstev vezane na določila Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije, ki se smiselno uporabljajo tudi za občine in predvidevajo delitev sredstev na podlagi javnega razpisa.

S sprejemom Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2007–2010, ki je stopila v veljavo 20. 6. 2007, Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2011–2014, Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2015–2019 ter Strategije financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2020–2024 je bil štirim društvom, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe, zagotovljen **stalnejši vir (so)financiranja izvajanja programov in omogočeni so bili pogoji za nemoteno izvajanje programov**. Občinam pa je bila na ta način podana **podlaga za sofinanciranje delovanja društev na podlagi neposrednih letnih pogodb**, upoštevajoč 3. točko 215. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP, 149/22, 106/23 in 88/24).

V obdobju od leta 2007 do 2024 se je ta način izkazal za zelo uspešnega. Ta model naših štirih občin je postal celo reprezentativen in je bil umeščen v samostojno brošuro, ki je bila namenjena predstavitvam uspešnih modelov sofinanciranja društev.

Strategija financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana 2025–2029 (v nadaljevanju: Strategija) opredeljuje:

- nevladne organizacije v javnem interesu, ki so za občine Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana posebnega lokalnega pomena,
- obseg in način sofinanciranja izvajanja programov društev posebnega lokalnega pomena na območju zgoraj navedenih občin.

B. DOLOČITEV DRUŠTEV POSEBNEGA LOKALNEGA POMENA V OBČINAH DIVAČA, HRPELJE-KOZINA, KOMEN IN SEŽANA

Društva, ki se s to Strategijo določijo kot društva posebnega lokalnega pomena, so:

1. Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI«;
2. Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim PO MOČ Sežana;
3. Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana;
4. Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Sežana.

C. DOLOČITEV OBSEGA IN NAČINA SOFINANCIRANJA IZVAJANJA PROGRAMOV DRUŠTEV

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM STRATEGIJE

Društva, katerih program je bil v letih od 2007 do 2010, v letih od 2011 do 2014, v letih od 2015 do 2019 ter v obdobju od 2020 do 2024 sofinanciran na podlagi v letih 2007, 2010, 2015 ter 2020 sprejetih Strategij, so svoje aktivnosti izvajala v predvidenem obsegu oziroma so ob zagotovljenem stabilnejšem financiranju svoje aktivnosti nadgradila in dvignila kvaliteto dela.

Ker so programi štirih društev, ki delujejo v javnem interesu, za občine, na območju katerih se izvajajo, izjemnega pomena in so vsakodnevno dostopni uporabnikom, ta Strategija zaradi kontinuitete izvajanja programov določa obseg in način sofinanciranja le-teh v obdobju od leta 2025 do 2029.

2. PREDSTAVITEV PROGRAMOV DRUŠTEV

2.1 DRUŠTVO ZA DUŠEVNO ZDRAVJE IN KREATIVNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA "VEZI"

1. Predstavitev društva

Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI« (v nadaljevanju: društvo) je nevladna in humanitarna organizacija, **ki deluje na področju duševnega zdravja v skupnosti**. Društvo ima status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva.

Namen društva je zagotavljanje psihosocialne rehabilitacije ljudem s težavami v duševnem zdravju in njihovim svojcem. Poleg tega pa ima organizacija izredno pomembno vlogo tudi na področju duševnega zdravja v skupnosti, v smeri destigmatizacije duševne bolezni in življenja ter dela z njo.

Društvo izvaja tri verificirane javne socialnovarstvene programe in sicer:

- **Mreža stanovanjskih skupin:** Postojna, Dane pri Sežani, Divača, Il. Bistrica, Štanjel in Hrašče pri Postojni, ki je verificiran javni socialnovarstveni program na področju duševnega zdravja, sofinanciran s strani MDDSZEM za obdobje 2021-2027,
- **Stanovanjska skupina Podgrad,** ki je tudi verificiran javni socialnovarstveni program na področju duševnega zdravja, s strani MDDSZEM sofinanciran za obdobje 2018-2024,
- **Mreža dnevni centrov:** dnevni center Štorje, Štanjel in Il. Bistrica, je verificiran javni socialnovarstveni program na področju duševnega zdravja, sofinanciran s strani MDDSZEM za obdobje 2024-2030.

Društvo izvaja od leta 2024 tudi **en razvojni socialnovarstveni program:**

- **Psihosocialno svetovanje za osebe z duševnimi stiskami in težavami ter svojce** v Sežani.

Društvo »Vezi« na podlagi evalvacije učinkov programov pomembno prispeva k razvoju novih socialnih programov, ki so uglašeni na aktualne potrebe ljudi in lokalnega prebivalstva. V letu 2024 so pričeli z izvajanjem, razvojnega socialnovarstvenega programa: Psihosocialno svetovanje za osebe z duševnimi stiskami in težavami ter svojce v Sežani. Program je za uporabnike brezplačen, omogoča kontinuirano (1 uro tedensko) brezplačno vključitev uporabnikov, psihosocialni svetovalec je strokovno usposobljen, omogoča celovito strokovno obravnavo, zagotavlja popolno anonimnost, program je usmerjen na trenutne duševne stiske in težave. Program ni terapevtski.

Društvo izvaja tudi številne druge pomembne aktivnosti, v okviru katerih se uporabnikom in njihovim svojcem nudi ustrezno strokovno podporo za vsakdanje življenje v skupnosti. Obenem pa te aktivnosti spodbujajo in omogočajo vključevanje članov širše skupnosti kar dviguje prag strpnosti in destigmatizacije duševne bolezni.

Pomembni **dodatni programi in aktivnosti, ki prispevajo k psihosocialni rehabilitaciji uporabnikov** so:

- **Likovna kolonija Štanjel;** program z mednarodnim sodelovanjem se uspešno izvaja že 25 let. Vsako leto izvajajo program v obsegu 5 dni;
- **promocija duševnega zdravja in založništvo** zajema Glasilo Metuljček, Koledar za leto 2025 ter drugo promocijsko in drugo informativno gradivo: informativne zloženke, skupna brošura o vseh programih in aktivnostih, informiranje javnosti prek spletne strani in FB profila, postavitve več promocijskih stojnic v lokalnem in širšem okolju, izobraževalne delavnice za zaposlene, za lokalno in širšo skupnost (2-3 predavanja na izbrano temo) svetovni dan duševnega zdravja;
- **psihosocialno svetovanje in rehabilitacija v skupnosti v okviru dodatnih aktivnosti.** Psihosocialna rehabilitacija temelji na samopomoči in samoorganizaciji uporabnikov. Uporabniki, ki želijo več aktivnosti, se lahko vključijo v omenjeni program, ki jim omogoča razvoj notranjih virov moči za vključevanje v aktivnosti, ki potekajo izven javnih socialnovarstvenih programov in niso zgolj informativne, ampak poglobljene in konkretne, zato so razvrščene v tri sklope:
 - *kulturne in izobraževalne delavnice*, ki jih društvo izvaja v sodelovanju z drugimi izvajalci ali prostovoljci, ki lahko pomembno prispevajo k ciljem programa, ravno tako se pri tem povezujejo z javnimi in nevladnimi organizacijami s tega področja v lokalnem okolju,
 - *šport in rekreacija* je pomemben element za krepitev duševnega zdravja oseb s težavami v duševnem zdravju, zato aktivnosti s tega področja izvajajo kontinuirano v sodelovanju z drugimi, na način, ki podpira telesne sposobnosti vključenih uporabnikov,

- *druženje in zabava* predstavljata za uporabnike pomemben del, saj bistveno prispeva h krepitvi in širitvi socialne mreže, saj je le-ta pogosto okrnjena.
- **druge aktivnosti in prijave na morebitne aktualne razpise, ki sledijo namenu in ciljem društva.**

Razvoj strokovnih in drugih vsebin in aktivnosti v javno socialnovarstvenih programih temelji na konceptu soudeležnosti uporabnikov, tako pri načrtovanju, izvedbi, kakor tudi pri evalvaciji aktivnosti. Uporabniki pomembno prispevajo, k razvoju novih aktivnosti in tudi programov, ki vedno izhajajo iz aktualnih potreb. Uporabniki so aktivno vključeni v **svet uporabnikov**, to je poseben organ, ki deluje na uporabniški ravni in je ključen element samoorganizacije in samopomoči uporabnikov društva. Prav s sooblikovanjem s strani uporabnikov, se programi društva kvalitetno dopolnjujejo in napredujejo. Svet uporabnikov je bil oblikovan v letu 2007, deluje na ravni celotne organizacije. Skupino vodijo uporabniki sami, sestanejo se vsaj dvakrat letno in takrat oblikujejo svoje predloge, želje, pripombe, ki jih posredujejo vodstvu. Vsi uporabniki so seznanjeni s pravicami, obveznostmi, možnostjo pritožbe ter z delovanjem društva. V programu se individualno ali v skupini vsakodnevno aktivno vključujejo in sooblikujejo delovanje programa s svojimi predlogi, pripombami, željami. Vsi uporabniki programa so tudi člani **občnega zbora**, kot krovnega organa društva, kjer imajo možnost aktivnega sodelovanja in vplivanja na sprejemanje odločitev. Imajo tudi svojega predstavnika, ki je član **izvršnega odbora**.

Strokovno delo je usmerjeno v to, da se uporabnike programov podpira v smeri dviga kvalitete njihovega življenja, prevzemanja aktivne socialne vloge in dviga nivoja socialne vključenosti, kakor tudi ohranjanja in pridobivanja novih funkcionalnih znanj, socialnih spretnosti in veščin.

Delo društva temelji na načelih stroke in etike socialnega dela ter strokovnih metod dela, pri čemer je vedno v ospredju celostna obravnava uporabnika in njegovega življenja.

Individualno delo temelji na zaupnem delovnem odnosu med strokovnim delavcem in uporabnikom. Vsak uporabnik ima izdelan individualiziran načrt bivanja, ki izhaja iz njegovih želja in potreb in zajema organizacijo in koordinacijo strokovne pomoči in podpore v smeri krepitve notranjih virov moči uporabnika preko učenja in usposabljanja za čim bolj samostojno življenje.

Skupinsko delo temelji na delu s skupino ter ustvarjanju konstruktivne skupinske dinamike, upoštevajoč vlogo vsakega posameznika v tej skupini. Skupinsko delo je usmerjeno predvsem v medsebojno dogovarjanje, prilagajanje, socialno učenje in pridobivanje socialnih veščin, medsebojno povezovanje in reševanje morebitnih konfliktov. S skupinskim delom v društvu krepijo dobre medsebojne odnose v vsakdanjem življenju in bivanju v stanovanjski skupini.

Skupnostno socialno delo je metoda, ki v skupnosti odkriva socialne probleme ter njihove učinke na posameznika. Društvo se povezuje s sorodnimi institucijami v lokalnem okolju in širše ter z drugimi, ki delujejo v smeri socialnega vključevanja ljudi s težavami v duševnem zdravju. V okviru skupnostnega socialnega dela uporabniki dobijo možnost in ustrezno podporo za vključevanje k aktivnostim, ki se izvajajo v skupnosti in lahko prispevajo k boljši kvaliteti življenja uporabnikov.

Timsko delo je medsebojno povezovanje in sodelovanje strokovnih delavcev v socialno varstvenem programu. Pri timskem delu se iščejo ustrezne rešitve za strokovna vprašanja, dileme ali težave, s katerimi se pri svojem delu srečujejo. Namen timskega dela je uspešnejše strokovno delo in krepitev dobrih delovnih odnosov.

Supervizija in intervizija

Supervizija je svetovalni proces, ki je strokovno voden s strani zunanjega supervizorja. Namenjen je strokovnim delavcem in sodelavcem v socialno varstvenem programu kot proces kontinuiranega učenja o sebi in svojem delu, razreševanju strokovnih vprašanj in dilem ter razbremenitvi pri delu.

Intervizijska srečanja ali intervizija je metoda učenja, vrsta supervizije, kjer se srečujejo strokovni delavci in predelujejo vprašanja, ki se porajajo v delovnem okolju ali jih bremenijo. Pomembno je, da se vsakemu članu intervizijskega srečanja omogoči enakovredno sodelovanje, samorefleksijo in varnost.

2. Predvideno izvajanje programov v obdobju od 2025 do 2029

Društvo izvaja tri javne socialnovarstvene programe:

- **Mreža dnevnih centrov:** Štorje, Štanjel in Ilirska Bistrica;
- **Mreža stanovanjskih skupin:** Postojna, Ilirska Bistrica, Divača, Dane pri Sežani, Štanjel, Hrašče pri Postojni;
- **Stanovanjska skupina Podgrad.**

Vsi trije programi so verificirani in sofinancirani s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti kot 7-letni programi.

Od leta 2024 izvaja društvo v Sežani tudi razvojni socialnovarstveni program **Psihosocialno svetovanje za osebe z duševnimi stiskami in težavami ter svojce.**

2.1. Predstavitev Javno socialnovarstvenega programa (JSV) Mreža stanovanjskih skupin

Program stanovanjskih skupin zasleduje iste cilje, metode dela, ima isti namen v vseh stanovanjskih skupinah, so pa JSV programi različno poimenovani, in sicer:

- Mreža stanovanjskih skupin; zajema stanovanjsko skupino Postojna, Divača, Dane pri Sežani, Ilirska Bistrica, Štanjel in Hrašče pri Postojni,
- Stanovanjska skupina Podgrad.

JSV program Mreža stanovanjskih skupin deluje na območjih obalno-kraške in primorsko-notranjske regije ter na območju treh upravnih enot. Program vključuje uporabnike iz celotne Slovenije, v letu 2023 so v program, skupaj s stanovanjsko skupino Podgrad, vključili 36 različnih uporabnikov iz 26 slovenskih občin.

NAMEN JSV programa je polnoletnim osebam z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, ki zaradi različnih razlogov ne zmorejo več živeti v domačem okolju, zagotavljati psihosocialno rehabilitacijo, katero izvaja strokovni kader s podporo laičnih sodelavcev v programu ter prostovoljcev.

JSV program temelji na aktivni socialni vlogi in soudeležbi uporabnikov v vseh procesih dela, ki sledijo CILJEM JSV programa:

- zadovoljstvo in varnost uporabnikov,
- zmanjšanje števila hospitalizacij,
- poznavanje in uveljavljanje pravic,
- širitev socialne mreže,
- pridobivanje novih socialnih spretnosti in veščin,
- krepitev aktivne socialne vloge uporabnikov,
- soudeležnost uporabnikov v procesih načrtovanja, izvedbe in evalvacije programa,
- načrtovanje in aktivno ter kakovostno preživljanje prostega časa,
- zmožnost relativno samostojnega življenja in prehod v samostojno življenje v skupnosti,

- promocija duševnega zdravja oz. destigmatizacija duševne bolezni, sprejetost programa v lokalnem okolju,
- podpora pri uresničevanju ciljev zaposlitvene rehabilitacije,
- podpora pri iskanju oz. zadržanju ustrezne zaposlitve.

JSV program temelji na strokovnih METODAH DELA z uporabnikom, skupino in sodelovanja s skupnostjo; poudarja pa tudi koncept soudeležnosti uporabnikov in aktivne socialne vloge. Program je delno sofinanciran s strani različnih financerjev; Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki sofinancira strošek dela strokovnega kadra in del materialnih stroškov, v skladu z Uredbo o oprostitvah plačil institucionalnega varstva pa tudi s strani uporabnikov in krajevno pristojnih občin.

V JSV program se lahko vključijo osebe, ki izpolnjujejo naslednje KRITERIJE

- so polnoletne,
- imajo dolgotrajne težave v duševnem zdravju,
- se za vključitev odločijo svobodno, prostovoljno, ne pod prisilo drugega ali institucije,
- so nezmožne samostojnega bivanja v skupnosti ali bivanja v svojem domačem okolju.

DOKAZILA, ki jih potrebujejo kandidati za vključitev

- pisna osebna vloga,
- ustrezno psihiatrično mnenje o primernosti uporabnika za vključitev v program,
- socialno poročilo pristojnega centra za socialno delo,
- dokazila o finančnem stanju in prejemkih (op. odrezek od pokojnine, odločba o prejemanju DSP, itd),
- pisna zagotovitev, oz. odločba o namenu doplačila oskrbnine s strani pristojne občine.

TRAJANJE JSV PROGRAMA

Program se izvaja čez celo leto. Program Mreža stanovanjskih skupin omogoča uporabnikom psihosocialno rehabilitacijo in zato bivanje v programu, zato se program izvaja od ponedeljka do nedelje, v obsegu 24 ur dnevno. Program izvaja strokovni kader ob podpori in vodenju laičnih sodelavcev v programu in prostovoljcev, v času od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro. Skupaj z uporabniki načrtujejo aktivnosti za vikende in praznike, ko so v programu sami. Uporabniki imajo v primeru hudih duševnih stisk možnost klica na 24 urni telefon. Življenje v stanovanjski skupini je organizirano tako, da se stanovalci učijo v čim večji meri skrbeti zase, sprejemati odgovornost za svoje življenje. Učijo se različnih socialnih veščin ter bivanja v družbi sostanovalcev tako, da spoštujejo zasebnost vsakega posameznika. Pri stanovalcih se na podlagi individualnega načrtovanja poskuša razvijati oziroma vzpodbujati tiste aktivnosti, ki so v skladu s sposobnostmi, možnostmi in interesi posameznikov.

OCENJEVANJE JSV PROGRAMA

- individualno in skupinsko delo se evalvira dnevno, tedensko in mesečno skupaj z uporabniki,
- strokovni delavci redno zapisujejo individualno in skupinsko delo v obliki zaznamkov in drugih zapisov,
- strokovni delavec skupaj z uporabnikom izdelava in evalvira individualni načrt na vsakih 6 mesecev,
- redno beleženje enotnih postopkov - evalviranje po navodilih IRSSV,
- izpolnjevanje vprašalnikov ob vstopu, evalvaciji in izstopu iz programa po navodilih IRSSV,
- vodenje dokumentacije o programu po navodilih IRSSV.

V letu 2023 so v program skupaj s stanovanjsko skupino Podgrad vključili 36 različnih uporabnikov iz 26 slovenskih občin od **tega 5 oseb z območja občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana.**

2.2 Predstavitev Javnega socialnovarstvenega programa Mreža dnevnih centrov, ki je predmet sofinanciranja Občin Sežana, Divača, Hrpelje-Kozina in Komen

Program Mreža dnevnih centrov je verificiran javni socialnovarstveni program na področju duševnega zdravja, sofinanciran s strani MDDSZEM za obdobje 2024 - 2030, ki se izvaja na območju dveh regij (Obalno - kraška in Primorsko - notranjska). Dnevni centri delujejo v Štorjah, Štanjelu in v Ilirski Bistrici. JSV program deluje vsak delovni dan, od ponedeljka do petka po osem ur (od 8 ure do 16 ure). Strokovna vodja programa ima tudi mobilni, 24 urni telefon, na katerega lahko pokličejo uporabniki in svojci programa na primeru duševne stiske, ko potrebujejo strokovno pomoč ter podporo pri reševanju.

JSV program je namenjen dnevni vključevanju polnoletnih oseb, ki imajo dolgotrajne težave v duševnem zdravju ali pa se soočajo s hujšo duševno stisko, ki živijo v lastnem gospodinjstvu, skupaj s starši ali sorodniki. V program se vključujejo tudi svojci in člani širše skupnosti, ki pomagajo pri realizaciji posameznih vsebin ali pa se vključujejo v posamezne aktivnosti, ki jih izvajamo (op. prostovoljci, sodelujoči, organizatorji,...). Poleg naštetih se v program vključujejo tudi uporabniki, ki prihajajo iz drugih okolij npr. iz stanovanjskih skupin in posebnih socialnovarstvenih zavodov in kombiniranih domov za starejše. Ta sodelovanja potekajo v dogovoru s strokovni službami okolij, iz katerih uporabniki prihajajo, obenem pa so ta vključevanja del individualiziranega načrta obravnave uporabnikov.

Vsebina JSV programa Mreža dnevnih centrov zajema:

- nudenje psihosocialne pomoči in podpore osebam s težavami v duševnem zdravju, z namenom razvijanja in krepitve njihove individualnosti in aktivnega vključevanja v širšo skupnost,
- ustrezno strokovno podporo in druge metode dela, za krepitev socialnih spretnosti in veščin, ponovno prevzemanje aktivne socialne vloge in višanje nivoja socialne vključenosti in kvalitete življenja,
- sodelovanje ter podporo pri uresničevanju uporabnikovih ciljev in iskanju novih možnosti, ki temeljijo na krepitvi notranjih virov moči,
- strokovno in laično podporo za vsakodnevno življenje uporabnikov v skupnosti,
- soodkrivanje ter sooblikovanje pogojev za pripravo in uresničenje individualiziranega načrta vsakdanjega življenja v skupnosti,
- pomoč in informiranje svojcem oseb s težavami v duševnem zdravju,
- zagotavljanje vseh pogojev za uspešno psihosocialno rehabilitacijo za ljudi s težavami v duševnem zdravju.

Vsebina JSV programa je zasnovana tudi na konceptu skupnostne skrbi, kar krepi povezovanje, sodelovanje, promocijo duševnega zdravja, s ciljem destigmatizacije duševne bolezni in ozaveščanja širše skupnosti. V dnevni centrih so poleg strokovnih vsebin (izvajanja individualnih pogovorov, pisanja individualiziranih načrtov, pomoč pri strukturiranju posameznikovega dne, koordinaciji dela,...) organizirane tudi druge dejavnosti, ki izhajajo iz potreb in želja vključenih uporabnikov. V okviru JSV programa Mreža dnevnih centrov se izvajajo številne aktivnosti, ki presegajo omenjeni delovni čas od 8h do 16h (npr. celodnevna kopanja, razstave, kulturne prireditve, družabna srečanja, pikniki, športne aktivnosti, izleti, promocijske stojnice,...). Te aktivnosti se običajno izvajajo na drugih lokacijah, na prostem ter v popoldanskem, večernem času in med vikendi.

JSV Program uporabnikom omogoča psihosocialno rehabilitacijo v domačem okolju ter nudi strokovno podporo in pomoč pri socialnem vključevanju in prevzemanju aktivne socialne vloge ter aktivnemu preživljanju prostega časa. Uporabnikom omogoča: vsakodnevno kontinuirano strokovno podporo za vsakodnevno življenje, pri zagotavljanju enakih možnosti na vseh življenjskih nivojih in človekovega dostojanstva, pri razvoju socialnih spretnosti in veščin, dvigovanju nivoja kvalitete njihovega življenja, prevzemanje odgovornosti in krepi elemente samopomoči in samoorganizacije uporabnikov. Pomemben

cilj programa je tudi aktivna promocija duševnega zdravja, ki povečuje nivo socialne strpnosti, preprečuje družbeno neenakost, skrbi za razvoj prostovoljstva in dobrotelčnosti na področju duševnega zdravja v lokalni in širši skupnosti.

Cilji programa, ki so bili sooblikovani skupaj z Inštitutom RS za socialno varstvo:

- zadovoljni uporabniki,
- okrepljena, razširjena socialna mreža uporabnikov,
- kakovostno preživet čas v programu,
- samozavestnejši uporabniki z okrepljeno samopodobo,
- večji občutek varnosti pri uporabnikih,
- informirani uporabniki (op. o pravicah),
- opolnomočeni uporabniki na vseh nivojih (op. pri skrbi zase),
- aktivna socialna vloga uporabnikov - soodločanje uporabnikov,
- nova funkcionalna znanja in boljša pismenost uporabnikov,
- višja prepoznavnost programa v lokalnem in širšem okolju,
- bolj stabilno duševno zdravje in stanje (op. manj hospitalizacij in krajše hospitalizacije).

Ob vključitvi v program v društvu opazajo, da veliko uporabnikov nima urejenega osebnega statusa, nekateri so prejemniki denarnih socialnih pomoči, nekateri so invalidsko upokojeni, veliko pa je tudi takih uporabnikov, ki niso umeščeni v delovni sistem in zato jih skupaj z drugimi službami usmerjajo v proces zaposlitvene rehabilitacije, kjer nato dokončno ocenijo njihovo delovno zmožnost, kar jim odpira ustrezne nove možnosti za zaposlitev, delo ali socialno vključevanje. Uporabniki imajo ob vključitvi tudi pogosto neurejene in nestimulativne družinske razmere, ozko in osiromašeno socialno mrežo, osiromašena funkcionalna znanja ter osiromašen nivo komunikacije in celo pismenosti za vsakdanje življenje.

Potrebe uporabnikov ugotavljajo z aktivno udeležbo in sodelovanjem uporabnikov pri soustvarjanju vsebine programa, sooblikovanju ciljev glede na njihove individualne in skupinske potrebe, kakor tudi pri uresničevanju ter evalviranju ciljev programa. Vsak uporabnik ima, v vsakem trenutku, možnost individualno izraziti svoje želje in potrebe. Z uporabniki v skupini se pogovorijo vsaj enkrat na teden. Svoje potrebe pa lahko aktivno izrazijo predstavniku (na vsaki enoti), ki je član Sveta uporabnikov, ki aktivno deluje že od 2007 in ta predloge poda naprej. Večina predlogov je upoštevanih, saj gre običajno za povsem zdravo razumske predloge, ki bistveno doprinesejo h vsakodnevni kvaliteti življenja vključenih uporabnikov.

Pogoji za vključitev v program so:

- težave v duševnem zdravju, lahko so to dolgotrajne težave, ali pa zgolj duševne stike ali krize,
- polnoletnost posameznika,
- prostovoljna odločitev za vključitev v program,
- motiviranost uporabnika za sodelovanje v programu,
- pripravljenost uporabnika za spoštovanje hišnega reda,
- pripravljenost uporabnika, da program soustvarja, sooblikuje in vanj prispeva.

Program Mreža dnevni centrov je v okolju, kjer se izvaja, zelo pomemben, saj veliko ljudi s težavami v duševnem zdravju ostaja doma. Ljudje s težavami v duševnem zdravju potrebujejo veliko podpore za prvi obisk dnevnega centra, za nadaljnjo vključitev v program pa potrebujejo predvsem pozitivno izkušnjo. Program je zato usmerjen v konkretne strokovne vsebine, ki potekajo v obliki skupinskega in individualnega dela in sicer: individualno delo, skupine za samopomoč, trening asertivnosti, tematski pogovori, učenje socialnih veščin. Poleg tega pa program zajema tudi prostočasne, kreativne in športne aktivnosti, ki so usmerjene v kreativno preživljanja prostega časa, sprostitvev in večanje virov moči

uporabnika. Vsebina je ves čas oblikovana v skladu z namenom programa ter željami in potrebami uporabnikov, zato je v prihodnosti ne nameravajo bistveno spreminjati.

Program tudi promovira duševno zdravje, povečuje nivo strpnosti med ljudmi, zmanjšuje družbeno neenakost, spodbuja razvoj prostovoljstva in dobrodelnosti na področju duševnega zdravja in vključenost krajanov v socialno varstvene programe, dviguje nivo kvalitete življenja na posameznem lokalnem območju.

Načini vključevanja uporabnikov v evalvacijo:

Uporabniki so ves čas soudeleženi pri izvajanju, soustvarjanju in sooblikovanju vsebin programa. V evalvacijo jih vključujejo na več različnih načinov.

- skupinski pogovori,
- evalvacija individualnega načrta,
- anketni vprašalnik,
- svet uporabnikov.

Pri izvajanju evalvacije o doseganju ciljev in rezultatov sledijo navodilom Inštituta za socialno varstvo Republike Slovenije in Fakultete za socialno delo kot zunanjih evalvatorjev po naročilu Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Postopek evalviranja je celovit in skupen za vse javne socialno varstvene programe dnevnih centrov na področju duševnega zdravja v skupnosti.

Načini evalviranja:

- evalvacija postopkov,
- vprašalniki ob vstopu, izstopu in letni evalvaciji,
- skupinske ustne evalvacije,
- individualizirani načrti,
- vprašalniki.

Pridobljene podatke posredujejo MDDSZEM v polletnem in letnem poročilu, v katerem zajamejo evalvacijo poletnih in letnih izvedenih aktivnosti v programu.

Skupno število vseh (različnih) uporabnikov programa Mreža dnevnih centrov v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 je bilo **144. Od tega je 97 uporabnikov programa, ki prihajajo z območja občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana.**

V letih 2025–2029 načrtujejo izvajanje in realizacijo naslednjih aktivnosti:

- DELAVNICE ZA KREPITEV NOTRANJNH VIROV MOČI UPORABNIKOV: pogovorne skupine na izbrano in zeleno temo, skupine za samopomoč, učenje socialnih spretnosti in veščin, socialne igre, kulinarčne, vrtnarske delavnice, samooskrba.
- KREATIVNE DELAVNICE: obdelovanje glin in izdelava keramičnih izdelkov, poslikava izdelkov, lončarstvo, delavnice izdelovanja čestitk za različne priložnosti, pirografija (žganje na les) in oblikovanje lesa, šiviljske delavnice, delavnice vezenja, grafične delavnice, delavnice aranžiranja in dekoriranja, učenje kaligrafske pisave, različne kreativne tematske delavnice (Valentinove delavnice, delavnice ob dnevu žena, velikonočne delavnice, novoletne delavnice, kjer se izdelujejo različni izdelki za dekoracijo prostora, itd.
- IZOBRAŽEVALNE DELAVNICE: različna potopisna predavanja, računalniške delavnice, predavanja na temo zdravega načina življenja: zdrava prehrana in gibanje, delavnice na temo zdravstvene preventive pred sladkorno boleznijo, boleznimi srca in ožilja, delavnica o kajenju in posledicah le-tega, itd.), izobraževanje za uporabnike in svojce s strokovnjakom.
- ŠPORTNO REKREATIVNE DELAVNICE - telovadba s fitnes trenerjem, dnevna telovadba, razgibanje in dnevna gibalnica, krajši in daljši sprehodi v bližnji okolici,...

Načrtovanje programa in aktivnosti

Letni program posamezne enote se načrtuje glede na pridobljena sredstva za izvajanje aktivnosti, ki so namenjena programu. Po predložitvi programa Strokovnemu svetu društva, programe dokončno potrjuje Izvršni odbor društva. Strokovna vodja programa pa je zadolžena za strokovno izvedbo in koordinacijo programa v posameznih enotah, glede na specifikko posamezne enote dnevnega centra ali stanovanjske skupine.

Strokovno delo poteka po vnaprej pripravljenem mesečnem in tedenskem razporedu, ki ga pripravljajo strokovne delavke in uporabniki skupaj, strokovna vodja programa pa ga potrdi. Vsebina programa se sooblikuje v skladu z željami in potrebami uporabnikov, s katerimi soustvarjajo pogoje za uspešno psihosocialno rehabilitacijo, ki jo uporabniki potrebujejo za svoje vsakdanje življenje v skupnosti. V stalnem sodelovanju s strokovno vodjo programa strokovna delavka skrbi za strokovno izvajanje, koordinacijo in vodenje vsebine programa dnevnega centra ali stanovanjske skupine. Poleg vsakodnevnega izvajanja aktivnosti, ki zajemajo paleto možnosti za krepitev socialnih in kreativnih spretnosti in veščin, je strokovna delavka zadolžena tudi za sodelovanje s skupnostjo, ostalimi strokovnimi mrežami pomoči ter za spodbujanje potencialnih uporabnikov za vstop v program, načrtovanje in organiziranje poteka dela v posamezni enoti, (so)izvajanje socialno varstvenega programa in pomoč pri strokovnem delu, sodelovanje pri realizaciji aktivnosti programa dnevnega centra, spremljanje in podpora uporabnikom in za aktivnosti usmerjene v promocijo duševnega zdravja, destigmatizacije duševne bolezni in osveščanja širše javnosti.

Strokovni pristop, spodbudno okolje in principi dela, ki jim strokovni delavci na programu sledijo, omogočajo, da se uporabniki ne počutijo zapostavljeni, temveč so spodbujeni k razmišljanju in kreiranju svojega vsakdana. Pri delu spoznavajo, da je učenje res stalnica, ki traja celo življenje. Zato poleg izobraževanja in učenja uporabnikov investirajo tudi v izobraževanje zaposlenih, ki se pri svojem delu vsakodnevno srečujejo s številnimi izzivi in okoliščinami, ki jih morda ne morejo reševati, vendar je pomembno, da jih vsaj prepoznavajo in tako udeležene v procesu usmerijo v druge oblike pomoči (op. psihološko svetovanje, psihotetrapevtska obravnava, zaposlitvena rehabilitacija, itd.).

Sodelovanje z drugimi strokovnimi mrežami pomoči

Javni socialnovarstveni programi in druge aktivnosti društva so usmerjene v višji nivo kvalitete življenja ljudi s težavami v duševnem zdravju. Pomembno je tesno sodelovanje:

- z drugimi/vsemi nevladnimi organizacijami s področja duševnega zdravja v skupnosti: Šent, Ozara, Novi Paradoks, Altra, DDTC Barčica Koper,
- z nevladnimi organizacijami z drugih področij in sicer: vzgoje in izobraževanja, izobraževanja odraslih, preprečevanja nasilja, športnimi, dramskimi in drugimi društvi v lokalni ali širši skupnosti,
- z javnimi socialno-varstvenimi zavodi,
- z zdravstvenimi zavodi v lokalnem in širšem okolju: lokalnimi zdravstvenimi domovi: psihiatri, osebni zdravniki, patronažnimi službami, lekarnami, psihiatričnimi bolnišnicami,
- z javnimi zavodi s področja izobraževanja in varstva otrok in mladostnikov, varovanja starejših,
- s koordinatorji obravnave v skupnosti,
- s pristojnimi centri za socialno delo,
- z občinami: Sežana, Komen, Divača, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica,
- s Škofijsko Karitas,
- z Rdečim križem Slovenije.

Za doseganje ciljev programa se pri svojem delu povezujejo tudi s policijskimi postajami in gasilskimi društvi, ki jim v kriznih situacijah in različnih intervencijah, kakor tudi pri nesrečah in nezgodah, priskočijo na pomoč in pomagajo zaščititi uporabnika, ko je to potrebno.

2.3. Predstavitev programa Psihosocialno svetovanje

V okviru delovanja in izvajanja aktivnosti ter Javnih socialno varstvenih programov v društvu zaznavajo tudi čedalje večje potrebe po strokovni podpori in strokovnemu svetovanju, ki je za zainteresirane kandidate dostopno ali celo brezplačno ter kontinuirano.

Kot prvi v Obalno kraški regiji so pristopili k reševanju tega izziva in začeli izvajati nov brezplačni strokovni program Psihosocialnega svetovanja za osebe z duševnimi stiskami in težavami ter svojce. Program ni terapevtske narave.

Cilji psihosocialnega svetovanja:

- hiter dostop do primerne in redne strokovne pomoči;
- storitve prilagojene individualnim zmožnostim posameznika, ki krepijo njegove notranje vire moči za
- uspešno soočanje s njegovo situacijo;
- informiran, zadovoljen in opolnomočen uporabnik;
- vzpostavljena učinkovita mreža strokovne pomoči, v kateri uporabnik hitro pride do potrebne oblike pomoči;
- destigmatiziran proces iskanja strokovne psihosocialne svetovalne pomoči.

Ciljna skupina uporabnikov programa so:

- polnoletne osebe, ki imajo lažje težave v duševnem zdravju ali doživljajo duševne stiske,
- polnoletne osebe, ki se soočajo s trenutno duševno stisko, ki jo sami ali s pomočjo svojcev ne zmorejo ustrezno rešiti oziroma niti nimajo socialne mreže ali je ta nestimulativna in se sooča s svojimi težavami,
- polnoletne osebe s težavami v duševnem zdravju, ko so že vključene v druge programe pomoči, potrebujejo pa dodatno kontinuirano psiho svetovalno podporo,
- polnoletni svojci oseb, ki imajo v družini izkušnjo z osebo, ki ima lažje do hujše težave v duševnem zdravju in zaradi teh težav potrebujejo vsakodnevno vključitev v programe z dnevnim vključevanjem, varstvom ali namestitvev v stanovanjske skupine ali javni zavod
- starši otrok in mladostnikov, vključenih v razne prilagojene oblike šolanja in bivanja, ki se že od rojstva otrok soočajo z duševnimi stiskami, žalostjo in bolečino,
- svojci oseb s težavami v duševnem zdravju, ki imajo tudi sami duševne stiske in težave oziroma, zaradi družinske dinamike (nihanja duševnega zdravja, hospitalizacije svoja) doživljajo duševne stiske in potrebujejo kontinuirano strokovno pomoč.

Pogoji za vključitev uporabnikov v program:

- sposobnost/primernost uporabnika za sodelovanje v psihosocialnem svetovalnem procesu,
- prostovoljna odločitev posameznika za aktivno, kontinuirano udeležbo v kontinuiranem psihosocialnem procesu, ki je usmerjen na sedanost in prihodnost in ne na globlje psihoterapevtske procese,
- polnoletnost posameznika,
- motiviranost uporabnika za sodelovanje v programu,
- težave v duševnem zdravju, lahko so to dolgotrajne težave ali pa zgolj trenutna duševna stiska, ki lahko ob nepravočasnem poiskani pomoči prerastejo v hujše duševne motnje.

Za termin in uro se je potrebno predhodno naročiti. Vnaprej dogovorjeni termini v pisarni v Sežani potekajo vsak dan, razen srede, med 8.00 in 14.00, ob sredah med 8.00 in 11.00 ter 13.00 in 16.00. Kontakt: mobilni telefon 031 449 761, e-mail: ps.svetovanje@gmail.com

Glede na pomembnost programa nameravajo program v prihodnosti razširiti tudi na območje občine Ilirska Bistrica ali na območje občine Postojna.

2.2 DRUŠTVO ZA POMOČ ZASVOJENIM IN NJIHOVIM BLIŽNJIM PO MOČ SEŽANA

Predstavitev Društva PO MOČ Sežana

Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim PO MOČ Sežana (v nadaljevanju: društvo) je neprofitna organizacija, ki deluje na področju socialnega varstva, s sedežem v Sežani. Društvo izvaja program »Podpora ljudem, ki imajo težave zaradi uživanja nedovoljenih drog in njihovim bližnjim«.

Socialnovarstveni program se je začel razvijati v letu 1996 na pobudo uporabnikov, leta 2000 pa je bilo ustanovljeno samostojno društvo. Leta 2002 je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti društvu podelilo status društva, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva, skladno z novo zakonodajo pa je pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dne 14. 8. 2019 društvu podelilo status nevladne organizacije v javnem interesu na področju socialnega varstva.

Socialna zbornica Republike Slovenije je društvu za program »Podpora ljudem, ki imajo težave zaradi uživanja nedovoljenih drog in njihovim bližnjim« leta 2014 podelila »Strokovno verifikacijo javnega socialnovarstvenega programa« in sicer za obdobje 7 let, v letu 2021 je bila strokovna verifikacija obnovljena in je veljavna do oktobra 2028.

Glavna naloga Društva je izvajanje javnega socialnovarstvenega programa »**Podpora ljudem, ki imajo težave zaradi uživanja nedovoljenih drog in njihovim bližnjim**«, obenem pa je v program omogočen vstop tudi osebam drugih ranljivih skupin (težave v duševnem zdravju, alkoholizem...).

Namen programa je socialna integracija oseb in izboljšanje kvalitete življenja ljudi, ki se vključujejo v program. Program je namenjen zmanjševanju tveganja za javno zdravje in izboljšanju kakovosti življenja tako samih uporabnikov kot širše družbe. Program nudi podporo ljudem, ki imajo težave zaradi uživanja nedovoljenih drog in njihovim bližnjim (ter ljudem iz ostalih ranljivih skupin, če se vključijo v program) pri premagovanju, odpravljanju ali obvladovanju socialnih stisk in težav, s poudarkom na preprečevanju oziroma zmanjševanju nastanka socialne in zdravstvene škode zaradi uporabe drog, izvajalci programa uporabnike spodbujajo k manj rizičnim vedenjem ter skupaj z njimi načrtujejo ravnanja in stvari, ki bodo zmanjšale tveganja in zmanjšale ali preprečile škodo na področju uživanja nedovoljenih drog.

Program je brezplačen, hitro dostopen (čakalne dobe ni), nizkopražen (pragmatično zastavljen, podpora uporabnikom ni pogojena z njihovo abstinenco, čeprav je le-ta zaželena, vendar ne nujno cilj). Uporabniki imajo zagotovljeno anonimnost in so v postopkih dela vodeni pod šiframi v računalniški bazi, oblikovani v sodelovanju z zunanjim evalvatorjem programa IRSSV.

Društvene aktivnosti potekajo predvsem v prostorih v Sežani, na naslovu Ulica 1. maja 1, kjer poteka zamenjava pribora za injiciranje, uporabniki lahko prevzamejo brezplačni sterilni material za injiciranje, mini zabojnike za odpadne igle, sanitetni material za oskrbo (gaze, povoje, alcoprope za razkuževanje, sterilne žličke s filtrom...), kondome, informativne zloženke ter potencialno infektivni material vračajo v namenske zabojnike, ki jih društvo daje na strokovno uničenje infektivnih odpadkov. Uporabniki lahko do brezplačnih sterilnih materialov prosto dostopajo tudi na treh lokacijah na terenu: predverje Lekarne Sežana, Lekarne Divača in Lekarne Komen in sicer v času obratovanja in dežurstev lekarn, s čimer se za uporabnike poveča dostopnost storitev tudi izven delovnega časa dnevnega centra.

Osnovni cilji programa

Splošni cilj programa društva je socialna integracija in izboljšanje kvalitete življenja ljudi, ki se vključujejo v program, kar pomeni spreminjanje vseh tistih področij življenja posameznikov, s katerimi niso zadovoljni in jih želijo spremeniti, obenem pa opremiti ljudi s koristnimi informacijami za preprečevanje oziroma zmanjševanje nastanka socialne in zdravstvene škode zaradi uporabe drog, s katerimi lahko zaščitijo svoje zdravje (in posredno zmanjšanje tveganja za javno zdravje) in življenje ter razvoj in krepitev lastnih

virov moči in različnih socialnih veščin za uspešno, aktivno soočanje s problemi za uspešno socialno integracijo:

Cilji programa:

- obisk programa, prostora,
- opolnomočeni uporabnik,
- informiranost o pravicah,
- urejenost statusa,
- prepoznavnost programa,
- ozaveščanje svojcev, bližnjih,
- preprečevanje okužb, zmanjševanje tveganih načinov uživanja drog,
- dostopnost do storitev,
- ozaveščanje javnosti in odzivi v medijih.

Ciljna skupina uporabnikov

Program je namenjen osebam, ki imajo ali so imeli težave, povezane z uživanjem nedovoljenih drog, omogoča pa tudi vključitev ljudem drugih ranljivih skupin (ženske in moški vseh starosti).

Ciljna skupina uporabnikov:

- ljudje, ki uživajo nedovoljene droge in želijo uživanje prenehati,
- ljudje, ki uživajo nedovoljene droge in se drogi ne želijo ali ne zmorejo odpovedati,
- ljudje, ki nedovoljenih drog ne uživajo več, vendar izražajo potrebo po podpori pri vzdrževanju spremembe, reintegraciji v družbo (v delovno sredino, obstoječe socialne mreže) ali pomoč pri vzpostavljanju socialne mreže in podobno,
- bližnji vseh zgoraj navedenih skupin uporabnikov,
- bližnji tistih uživalcev drog, ki se ne želijo vključiti v nizkopražne ali višjepražne programe oziroma ne čutijo potrebe po tem.

Društvo omogoča vstop v program tudi osebam iz ostalih ranljivih skupin (zasvojenost z alkoholom, nekemične odvisnost, motnje hranjenja, ljudem s težavami v duševnem zdravju, ljudem v penalni in postpenalni obravnavi) in ostalim ljudem v stiski, ki ne spadajo v nobeno od zgoraj naštetih ranljivih skupin.

Vstop v program je prostovoljen in brezplačen, abstinenca ni potrebna, čakalne dobe ni. Program nima omejitev po spolu, starosti in omogoča vstop vsem, ki se želijo vključiti v program. Uporabniku programa ni potrebno biti član društva (ni potrebno plačati letne članarine). Ob vstopu v program se seznanijo s svojimi pravicami in dolžnostmi. S podpisom dogovora o sodelovanju sprejeme določena pravila in norme vedenja (nenasilje, zaupnost podatkov o drugih uporabnikih v programu, prepovedana preprodaja, vnos in konzumiranje drog v prostorih društva...) in se hkrati seznanijo s pravico do pritožbe v zvezi z izvajanjem programa. S kršenjem pravil programa se sodelovanje v skupini prekine za določen čas, uporabnik pa ima še vedno možnost individualne obravnave. Uporabniki imajo zagotovljeno pravico do anonimnosti.

Problemi, ki jih imajo uporabniki, vključeni v program, so zelo različni in specifični glede na posameznika (različne osebne in odnosne stiske in težave, zdravstveni problemi (dvojne diagnoze...), brezposelnost ali nezadovoljstvo z obstoječim delom, izobraževanje, stanovanjski problemi, različne težave po prestajanju zaporne kazni ali dalj časa trajajočega programa TS ali komune (ponovna integracija v družbo), preživljanje prostega časa, samopodoba in samospoštovanje, stigmatizacija... Uporabniki z vključitvijo v program pridobijo koristne in uporabne informacije (zmanjševanje škode in zaščita svojega zdravja in posledično širše družbe, možnosti izbire različnih oblik pomoči in programov), povečajo lastno moč in pridobijo različne socialne veščine, ki jim lahko pomagajo pri samostojnem

življenju in socialnem vključevanju ter izboljševanju kvalitete njihovega življenja, to je vseh tistih področij, s katerimi niso zadovoljni in jih želijo spremeniti.

Izvajalci programa kompetenco za življenje posameznika puščajo uporabniku, saj menijo, da je posameznik zmožen sam odločati zase kaj je zanj v danem trenutku najboljše (s prevzemanjem odgovornosti za svoje odločitve in izbire krepí svojo neodvisnost in samostojnost, obenem pa se uči sprejemati tudi posledice svojih izbir). Pri urejanju socialnih stisk, povezanih z uživanjem nedovoljenih drog, lahko posameznik v programu dobi veliko podporo pri večanju možnosti izbir v življenju ter večji razvidnosti k temu, kaj se dogaja, načrtovanju ciljev in definiranju delnih korakov kako naprej tukaj in sedaj ter spodbujanju in podpori pri realizaciji zastavljenih ciljev. Delo s posameznim uporabnikom poteka v skladu z definicijo problema.

Izvajalci programa delajo predvsem »skupaj z uporabnikom«, kar pomeni, da skupaj z uporabnikom iščejo njegovo pot in ga spodbujajo pri aktiviranju njegovih lastnih resursov ter učenju socialnih veščin za konstruktivno reševanje stisk in težav, potrebnih za samostojno življenje.

Metodologija izvajanja programa

Metode dela:

- vzpostavljanje stika in razvijanje delovnega odnosa z uporabniki (raziskovanje življenjskega sveta uporabnikov s spoštovanjem kodeksa etičnih načel v socialnem varstvu in metodičnih načel sistemskega socialnega dela in z uporabo dialoga »tukaj in zdaj«, podpora pri spreminjanju v skladu z definicijo problema),
- zagotavljanje različnih informacij in materiala (o obstoječih programih pomoči, varnejšem injiciranju, varni spolnosti...),
- upravljanje tveganja (ocenjevanje tveganja in zmanjševanje tveganja in škode, ozaveščanje, učenje spretnosti (manj rizično uživanje drog), zagotovitev brezplačnih materialov, spremembe socialnih okoliščin,
- pogovarjanje in svetovanje (svetovalni razgovori in socialno delo v skladu z definicijo problema s posameznim uporabnikom z namenom podpore k večji razvidnosti, iskanju rešitev in definiranju konkretnih korakov k spreminjanju tistega, kar uporabnik želi spremeniti, izboljšati),
- ocenjevanje (potreb, tveganj, odnosnih situacij, moči izražanja in vplivanja na svoje življenje, resursov, funkcionalnih sposobnosti...),
- individualno načrtovanje (časa, življenja in dela, samostojnega življenja...),
- skupinsko delo,
 - skupine za samopomoč za uporabnike/ce; dnevno oblikovanje skupine v času prisotnosti v Dnevnem centru,
 - druge skupinske aktivnosti: likovno ustvarjalne delavnice, skupinske rekreativne in sprostitvene dejavnosti/ športne in druge aktivnosti, trening asertivnosti, reševanje konfliktov, usposabljanje v socialnih spretnostih, izleti) v skladu z izraženimi željami in pripravljenostjo aktivnega sodelovanja uporabnikov,
 - skupinska supervizija z zunanjo supervizorko, intervizija.
- zagovorništvo (spreminjanje javnega mnenja, razbijanje stereotipov...),
- krepitev enakopravnega položaja uporabnikov (sodelovanje uporabnikov v organih društva, izvajanju programa, možnost sodelovanja na posvetih...),
- zagotavljanje storitev in/ali informacij, (zaposlovanje, stanovanjske možnosti, organiziranje brezplačne učne pomoči, sosedske pomoči, prostovoljnega dela,...),
- skupnostno delo (LAS/ ugotavljanje potreb v lokalni skupnosti, ulično delo, sodelovanje v skupnostnih prireditvah, delovne akcije...),
- dokumentiranje (vodenje dnevne evidence postopkov dela v skladu z enotnim sistemom evalviranja socialnovarstvenih programov, pisanje dopisov, zapisniki upravnih odborov, občnih zborov, vodenje registrov...),

- management (vodenje društva, programa, pridobivanje sredstev na javnih razpisih, donatorstva, načrtovanje projektov, kadrovanje...),
- publiciranje (članki, informativno gradivo...),
- raziskovalno delo (evalvacije...),
- sodelovanje z drugimi institucijami (sodelovanje z vladnimi in nevladnimi institucijami, mreženje z ostalimi nevladnimi organizacijami...).

Evalvacija doseganja ciljev in rezultatov

Društvo dnevno vodi postopke dela v računalniški bazi *dnevna evidenca vključenosti uporabnikov v posamezne postopke dela* ter postopke, kjer uporabniki niso vključeni (v skladu z enotnim postopkom beleženja in zbiranja podatkov o izvajanju programa – enotni sistem evalviranja programov socialnega varstva). Uporabniki sodelujejo tudi v projektu izpolnjevanja anketnih vprašalnikov za uživalce drog, ki jih je pripravila Nacionalni inštitut za javno zdravje, OE Koper in drugih vprašalnikov (o programu; ob evalvaciji; ocena programa za svojece).

Učinke izvajanja programa meri društvo tudi verbalno, s pogovori z uporabniki, kontinuirano celo leto.

Rezultati sovpadajo s cilji programa in se pri konkretnih posameznikih izražajo predvsem v povečani skrbi za lastno zdravje, sprejemanju odgovornosti za lastne izbire in posledice ter aktivnejšemu pristopu k spreminjanju tistega, s čimer v svojem življenju niso zadovoljni in želijo spremeniti. Posledično se dosega tudi cilj skrbi za javno zdravje.

Supervizija

V programu poteka kontinuirana skupinska zunanja supervizija in sicer minimalno 10 supervizij letno po 2 uri. Skupinsko supervizijo izvaja zunanja supervizorka z licenco SZS.

V skladu s potrebami zaposlenih potekajo tudi notranja in zunanja intervizija.

Povezanost programa z ostalimi programi oziroma z ustrezno mrežo socialnovarstvenih dejavnosti

Glede na naravo dela društvo sodeluje z različnimi institucijami in ustreznimi mrežami socialnovarstvenih dejavnosti v Sloveniji in tujini.

Društvo je od maja 2012 član Zveze NVO na področju drog in zasvojenosti. Aktivno se vključuje v mrežo programov nizkega praga s področja drog v RS, kjer se povezuje z ostalimi NVO iz Slovenije, s Koordinacijo NIJZ OE Koper, predvsem z namenom medsebojnega informiranja, podpore, obveščanja, izmenjave vseh informacij v zvezi s problematiko nedovoljenih drog.

Tudi v sklopu mreženja se društvo vključuje v različna brezplačna izpopolnjevanja in izobraževanja, povezuje se z različnimi institucijami in ustreznimi mrežami socialnovarstvenih dejavnosti glede na individualizirane potrebe posameznega uporabnika programa, hkrati pa k načrtovanju in izvajanju dejavnosti društva vzpodbuja in vključuje uporabnike programa z namenom ponudbe kvalitetnih, strokovnih in pluralnih storitev.

Financiranje programa

Društvo predvideva in upa na financiranje iz naslednjih virov:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; Občina Divača; Občina Hrpelje-Kozina; Občina Komen; Občina Sežana; donatorji (donacije in donacije iz dohodnine); članarina članov/članic društva.

Nacionalni inštitut za javno zdravje, OE Koper, društvu za potrebe zmanjševanja škode na področju drog omogoča dobavo brezplačnega, sterilnega materiala za injicirajoče uporabnike in program (razkužila, zaščitne rokavice...), storitev odvoza infektivnega materiala, skladno s posebnim zahtevanimi ravnanji pri zbiranju in odstranitvi kliničnih odpadkov.

Obseg izvajanja socialnovarstvenega programa društva v letu 2023

V letu 2023 se je v dnevni center in na terenu vključevalo 149 različnih uporabnikov, od tega na terenu 100 uporabnikov, v dnevnem centru 49 (113 moških in 36 žensk).

Program se izvaja celo leto, od januarja do decembra.

Poslovni čas delovanja izvajalca programa je od ponedeljka do petka od 6.00 do 14.00.

Dnevni center je za uporabnike odprt od 6.00 do 12.00 (sreda, četrtek) oz. od 8 -14 ure (ponedeljek, torek, petek) (6 ur dnevno).

Dosegljivost po telefonu in e-mailu od ponedeljka do petka od 6.00-14.00 ure.

Sterilni brezplačni materiali s prostim dostopom na treh lokacijah izven prostorov društva (Lekarna Sežana, Lekarna Divača, Lekarna Komen) so uporabnikom dostopni tudi izven delovnega časa dnevnega centra, v času obratovanja in dežurstev lekarn.

Dostopnost je omogočena tudi po e-pošti in telefonu, informacije in odgovore na vprašanja lahko uporabniki dobijo tudi preko spletne strani društva.

V letu 2023 je bilo izdanih 23.100 sterilnih igel, 21.100 alkoholnih robcev in 711 kondomov. V namenske zabojnike za infektiven material je bilo vrnjenih 42% izdanih igel (9.855) ter danih na uničenje podjetju Retal d.o.o. iz Ljubljane, kar sofinancira Nacionalni inštitut za javno zdravje OE Koper (vir: Poročilo o izvajanju socialnovarstvenega programa v letu 2023).

Izvajalci programa:

- strokovna vodja s VII. stopnjo izobrazbe s področja socialnega varstva in opravljenim strokovnim izpitom s področja socialnega varstva/ za poln delovni čas, strokovna delavka na del. mestu višje laične delavke (VII) s VII. stopnjo izobrazbe in opravljenim strokovnim izpitom s področja socialnega varstva/ za poln delovni čas
- obe izvajalki programa imata dolgoletne izkušnje na področju dela z zasvojenimi od nedovoljenih drog in se kontinuirano strokovno izpopolnjujeta,
- 5 prostovoljcev (v letu 2023) in ostali izvajalci (predsednica, računovodkinja).

Predvideno izvajanje programa v obdobju od 2025 do 2029

Program društva bo ostal široko odprt za vse ljudi, ki se kakorkoli srečujejo s problematiko s področja zasvojenosti od nedovoljenih drog in omogočal vključevanje tudi ljudem iz ostalih ranljivih skupin, po načelih odprtosti, socialne pravičnosti, solidarnosti, enake dostopnosti, proste izbire in pluralnosti, socialnega vključevanja in spoštovanja pravic uporabnikov.

Na podlagi dosedanjih izkušenj društvo načrtuje razvoj in nadgradnjo programa v skladu s potrebami uporabnikov, ki jih konstantno preverja in ugotavlja na različne načine.

Ob ustrezni podpori države in lokalnih skupnosti, s pomočjo donatorjev ter vseh tistih, ki delovanje društva podpirajo, si bo društvo tudi v bodoče prizadevalo realizirati zastavljene cilje, z željo, da svojim uporabnikom in širši družbi ponudi čim bolj kvalitetne in strokovne storitve ter čim bolj pluralistično ponudbo.

Društvo je z leti delovanja razširilo in nadgradilo svojo dejavnost, skladno z razpoložljivimi finančnimi možnostmi in skladno s potrebami v okolju.

2.3 MEDOBČINSKO DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE SEŽANA

Medobčinsko Društvo prijateljev mladine Sežana (v nadaljevanju: društvo) je nevladna, humanitarna in nepridobitna organizacija, ki deluje v javno dobro otrok, mladostnikov in njihovih družin in združuje interese ter skrb za otroke in mladino v občini Sežana, občini Divača, občini Komen in občini Hrpelje-Kozina.

Programne načrtujejo in izvajajo strokovno usposobljeni prostovoljci, prosvetni delavci, zaposleni v vrtcu, osnovni šoli, srednji šoli in drugih institucijah. Sodelujejo tudi člani upravnega odbora.

Vsi programi in dejavnosti se izvajajo s poudarkom na delu v skupini, v družbi vrstnikov in temeljijo na prilagajanju vsebin potrebam in interesom otrok, kar je še posebno pomembno za socialno in zdravstveno ogrožene otroke in mladino. Poleg tega se otrokom omogoča veliko gibanja v naravi, družabnih in športnih srečanj, zabave in drugih sprostitev in aktivnosti v družbi vrstnikov. Tesno sodelovanje s šolami in vrtci omogoča nadgrajevanje in poglobljanje vzgojno-izobraževalnih programov, ki so predmet rednega programa vzgojno izobraževalnih institucij. Delo z otroki poteka po načelih demokratičnosti, pluralizma in avtonomnosti, strokovnosti in odgovornosti. Soustvarja pogoje za razvoj osebnosti ter za varno in srečno otroštvo.

Cilji programa

- razvijanje sposobnosti razumevanja in sprejemanja sebe in drugih, razvijanje sposobnosti za dogovarjanje, upoštevanje različnosti in sodelovanje v skupinah,
- razvijanje sposobnosti prepoznavanja čustev in spodbujanja čustvenega doživljanja in izražanja, vzgajanje k skromnosti, prijateljstvu, disciplini, pogumu,
- negovanje radovednosti, raziskovalnega duha, domišljije in intuicije ter razvijanje neodvisnega mišljenja,
- spodbujanje jezikovnega razvoja, bralne kulture in ohranjanje slovenskega jezika, spodbujanje umetniškega doživljanja in izražanja,
- spodbujanje gibalnih sposobnosti in spretnosti, ustvarjanje pogojev in možnosti za gibanje in bivanje v naravi, navajanje otrok, zlasti mladine, k aktivnemu delovanju v naravi,
- razvijanje temeljnih vrednot prostovoljnega dela ter ustvarjanje pogojev za razvoj prostovoljnega dela,
- zagotavljanje in ohranjanje partnerstva na lokalni, regionalni in nacionalni ravni.

Dejavnosti društva

1. HUMANITARNI PROGRAMI

1.1 Pomoč otrokom in družinam v stiski

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana v sodelovanju z lokalnimi humanitarnimi organizacijami in ZPMS s socialnimi in humanitarnimi programi zbira in posreduje pomoč otrokom iz socialno ogroženih družin (Humanitarni program za družine pri ZPMS, Veriga dobrih ljudi, Poštar Pavli, Podari svoj par, Sapramiškin sklad...). To so projekti zbiranja sredstev in materiala za zagotavljanje nujnih življenjskih potrebščin za otroke iz socialno šibkih družin in za otroke z zdravstvenimi indikacijami.

1.2 Svetovalna dejavnost

- Pomoč družinam v stiski, svetovanje in usmerjanje staršev na ustrezne službe za nudenje psihosocialne pomoči glede na individualne potrebe otrok,
- cilj individualnega dela z družino je analiziranje potreb in interesov, odkrivanje vzrokov asocialnega vedenja ter spodbujanje in motivacija za vključevanje otrok in mladostnikov v ustrezne organizirane oblike prostočasnih in interesnih dejavnosti.

1.3. Tom telefon

Telefon za otroke in mladostnike v primeru stiske in za čustveno oporo ter možnost zaupnega anonimnega pogovora z usposobljenim svetovalcem.

1.4 Organizacija dobrodelnih prireditev

- Organizacija dobrodelnih prireditev in sejmov zbiranja materialne pomoči, npr. hrane, rabljene otroške opreme, obleke, obutve, šolskih potrebščin,
- delitev hrane in opreme pomoči potrebnim na sedežu društva ter dostava na dom družinam na socialnem robu na osnovi evidenc kompetentnih javnih zavodov in strokovnih delavcev,
- nudenje psihosocialne pomoči družinam v stiski v sodelovanju s strokovnimi delavci,
- nudenje pomoči pri vzdrževalnih delih v bivalnih prostorih družin v stiski, ki so vključene v Humanitarni program za družine.

2. LETOVANJA

- Z zbiranjem donatorskih sredstev prek akcij na nacionalni in na lokalnih ravneh se otrokom zagotavlja možnost regresiranega vključevanja v programe letovanj v skladu s pogodbo donatorja akcije »Pomežik soncu«, »Letovanje za otroke s posebnimi potrebami – FIHO sredstva« v sodelovanju s svetovalnimi službami osnovnih šol in Centrom za socialno delo Južna Primorska, Enota Sežana,
- letovanja na osnovi prejetih sredstev iz javnega razpisa ZZZS v sodelovanju z osebnimi pediatri ZD Sežana s podružnicami,
- letovanja za otroke v več izmenah, v starostno ločenih skupinah od 5 do 18 let,
- predšolsko letovanje je petdnevno letovanje v hribih za predšolske otroke v sodelovanju v Vrtcem Sežana v več izmenah,
- letovanje za otroke s posebnimi potrebami v sodelovanju z Varstveno delovnim Centrom Koper, Enota Sežana in Centrom za usposabljanje Elvira Vatovec Strunjan, Enota Divača.

3. PRIMARNA PREVENTIVA

Poudarek projektov tega sklopa programa temelji na razvijanju socialnih spretnosti prek skupinskih oblik dela in vključuje vse otroke, ki so samoiniciativno zainteresirani za udeležbo v posameznem programu ter rizično skupino otrok, ki so zaradi svoje drugačnosti, osebnih stisk in asocialnega vedenja izolirani s strani vrstnikov.

Namen projekta je pridobivanje delovnih in učnih navad, resocializacija in vključitev v okolje, izboljšanje samopodobe, izboljšanje komunikacije med vrstniki in odraslimi.

3.1 Učna pomoč

Pomoč pri pisanju domače naloge, dodatna razlaga učne snovi in individualna pomoč za učence z vedenjskimi težavami in socialnimi indikacijami (individualno in skupinsko).

3.2 Projekti preprečevanja odvisnosti

Povezovanje organizatorjev preventivnih programov in skupen nastop pri dvigu ozaveščenosti in preprečevanju problematike odvisnosti, izmenjavi informacij o posameznih preventivnih aktivnostih, organizacija preventivnih dejavnosti.

V okviru preventivnih akcij in v sodelovanju z ostalimi društvi, zavodi in člani Unicefovih Varnih točk ter Lokalno akcijsko skupino Občine Sežana:

- programi s področja preventive in preprečevanja odvisnosti ter predavanja o učinkih drog na človeka kot celovito osebnost,

- natečaji na temo preprečevanja odvisnosti.

4. UČNO-VZGOJNI PROJEKTI

4.1 Ustvarjalne delavnice, srečanja in družabni dogodki

- Družabna srečanja z izvajanjem razvedrilnih vsebin v vaških domovih in prostorih krajevnih skupnosti v dogovoru s krajanji,
- medgeneracijsko druženje osnovnošolcev in uporabnikov vzgojno-varstvenih zavodov, starostnikov in uporabnikov stanovanjskih skupin naše regije (Dnevni center Ruj, Dom na Krasu, Dom Upokojujencev Sežana, VDC z enotami, CUEV Strunjan, Enota Divača)

4.2 Eko projekti

- Organizacija prireditev in aktivnosti promocije in ozaveščanja o pomembnosti ohranjanja in zaščite naravne in kulturne dediščine z lokalnimi društvi in ustanovami. Izletništvo »Dan na kmetiji« predvideva obiskovanje bližnjih kmetij in vključevanje otrok v aktivno sodelovanje in spoznavanje tradicije dela in življenja na kmetiji,
- »Zeleni nahrbtnik«, projekt v sodelovanju z Vrtcem Sežana z enotami na področju varstva in zaščite okolja in narave; dramatizacija eko pravljice in izvedba po enotah,
- orientacijska tekmovanja za otroke predmetne stopnje z utrjevanjem znanja iz okolje-varstvenih tem in zaščite narave.

5. MEDŠOLSKA SREČANJA IN TEKMOVANJA

Organizacija šolskih, medšolskih, občinskih, medobčinskih, regijskih in nacionalnih projektov iz letnega programa ZPMS v sodelovanju z lokalnimi in nacionalnimi ustanovami ter zavodi:

5.1 Tekmovanje mladih zgodovinarjev, matematikov, Vesela šola, Mega kviz, Evropa v šoli

- Koordinacija regijskih seminarjev in srečanj projektov ZPMS za našo regijo.
- priprava materiala za nagrade in promocijskega gradiva naše regije za udeležence,

6. CELODNEVNO POČITNIŠKO VARSTVO

6.1 Celodnevno počitniško varstvo z razvedrilnim in športnim programom, ki vključuje izletništvo, šolo plavanja in ustvarjalne delavnice za otroke od 1. do 5. razreda na osnovi potreb staršev po celodnevnom varstvu. Program poteka ob delavnikih in v času šolskih počitnic. Starši imajo možnost svoje otroke vključiti v vseh terminih varstva ne glede na kraj bivališča v vseh občinah regije:

- celodnevno počitniško varstvo za skupine otrok,
- celodnevno individualno počitniško varstvo za otroke s socialnimi in vedenjskimi težavami od 1. do 9. razreda izven terminov za skupinsko varstvo.

7. OTROKOVE PRAVICE IN TEDEN OTROKA

7.1 Sodelovanje pri projektu Središče ZIPOM (Središče za zagovorništvo in informiranje o pravicah otrok in mladostnikov) pri ZPMS je namenjeno podpori, spodbudi in koordinaciji nevladnih organizacij, ki delujejo na področju varstva pravic otrok in mladostnikov.

7.2 Otroški parlament

- Otroški parlament je projekt ZPMS za vzgojo otrok in mladostnikov za demokracijo in se izvaja v vseh šolah po Sloveniji ter nadgradi prek lokalnih društev prijateljev mladine z medobčinskimi in regijskimi parlamenti, zaključí pa na nacionalnem parlamentu v Državnem zboru RS. Projekt pomeni obliko spodbujanja otrok k izražanju lastnih mnenj o vprašanih, ki jih po demokratičnem postopku izberejo sami. V programu sodelujejo učenci vseh šol naše regije,
- izobraževanje mentorjev ter regijskih koordinatorjev projekta,
- priprava delegacije otrok za medobčinski, regijski in nacionalni otroški parlament,
- izvedba medobčinskega in regijskega otroškega parlamenta in sodelovanje na nacionalnem parlamentu.

7.3 Teden otroka

- Organizacija prireditev na izbrano temo **Tedna otroka ZPMS** in ozaveščanje o pomembnosti vloge družine, o spoštovanju otrokovih pravic in pomembnosti vzgoje in izobraževanja za zdrav in nemoten razvoj otrok,
- projekt »Šola šoli« je organizacija nastopov otroških gledaliških in pevskih skupin, ki se predstavijo na drugih šolah naše regije,
- ustvarjalne delavnice in druženja na aktualne teme Tedna otroka.

8. PROMOCIJA PROSTOVOLJSTVA IN IZOBRAŽEVANJA

- Izobraževanje in usposabljanje za vodenje skupin otrok in izvajanje prostočasnih dejavnosti pod mentorstvom strokovnega kadra s pomočjo formalnih in neformalnih oblik izobraževanja in metod izkustvenega učenja,
- druženje, rekreacija prostovoljcev društva.

2.4 OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA SEŽANA

Območno združenje RK Sežana (v nadaljevanju: OZRK Sežana) izvaja naslednje **naloge** in **programe**:

I. Splošno humanitarni programi

1. Socialni programi

- A Program zbiranja in delitve materialne in finančne pomoči ter psihosocialna pomoč prejemnikom pomoči
- B Programi skrbi za boljšo kakovost življenja starejših oseb
- C Programi pomoči socialno ogroženim otrokom, mladini in invalidnim otrokom.

2. Preventivni in zdravstveno vzgojni programi

3. Delo z mladim

4. Delo s prostovoljci

II. Naloge iz javnih pooblastil

Rdeči križ Slovenije, območna združenja na podlagi 9. člena Zakona o Rdečem križu opravljajo naslednje **naloge kot javno pooblastilo**:

- naloge v zvezi z obveščanjem, evidentiranjem in poizvedovanjem za žrtvami oboroženih spopadov in prizadetimi v naravnih in drugih nesrečah,
- organiziranje usposabljanja osebja za opravljanje nalog, ki jih določa Ženevska konvencija,
- organiziranje tečajev in izpitov iz prve pomoči (organiziranje in usposabljanje enot za prvo pomoč),
- izvajanje akcij za pridobivanje krvodajalcev in organizacija krvodajalskih akcij,
- izdaja izkaznic darovalcem delov človeškega telesa,
- izvajanje ukrepov zdravstvenega varstva ljudi ob naravnih in drugih nesrečah ter oboroženih spopadih,
- izvajanje ukrepov za sprejemanje in nastanitev evakuiranega prebivalstva in drugih ogroženih ljudi ter druge ukrepe, ki lahko prispevajo k preskrbi ogroženih in prizadetih ljudi.

OZRK Sežana pridobiva sredstva za kritje programov iz donacij, humanitarnih prispevkov, državnih sredstev (RKS) (FIHO, krvodajalstvo, Teden RK), iz proračunov občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana ter iz lastnih sredstev.

V nadaljevanju so podrobneje predstavljeni programi, ki so predmet sofinanciranja občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana.

1. A Program zbiranja in delitve materialne in finančne pomoči ter psihosocialna pomoč prejemnikom pomoči

Oskrbovanje socialno ogroženih posameznikov, družin in posameznih skupin prebivalstva z različnimi oblikami materialne in drugih oblik pomoči ter nudenje psihosocialne pomoči je prioritetan program RKS in območnih združenj.

Osnovni **nameni in cilji** programa so:

- učinkovito zbiranje materialnih dobrin in finančnih sredstev za nudenje pomoči,
- lajšanje stiske posameznikom in družinam, ki se znajdejo v eksistenčnih težavah,
- hitra nujna pomoč v primeru elementarnih in drugih nesreč,
- zmanjševanje socialnih razlik,
- zmanjševanje občutka stigmatizacije in izoliranosti ljudi v stiski,

- opolnomočenje ljudi za reševanje stisk z lastnimi potenciali,
- zagotavljanje urejanja socialno varstvenih in drugih pravic.

Program zbiranja in delitve materialne pomoči zajema:

- delitev prehranskih paketov in higienskih pripomočkov, ki jih OZRK Sežana prejme preko RKS iz sredstev FIHO in nacionalnih akcij,
- delitev prehranskih in higienskih izdelkov, ki jih OZRK Sežana kupi iz lastnih sredstev ali jih prejme kot donacijo podjetij in posameznikov,
- delitev hrane iz sredstev Evropskega sklada za pomoč najbolj ogroženim, ki jih RKS za OZRK Sežana prejme na podlagi javnega razpisa Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- zbiranje in delitev različnega rabljenega materiala: oblačil, obutve, posteljnine, pohištva, gospodinjskih aparatov, igrač, opreme za dojenčke in otroke, šolskih potrebščin,
- zbiranje in delitev hrane in drugega materiala za prizadete v elementarnih nesrečah,
- urejanje obstoječih skladišč hrane in obleke na sedežu OZRK Sežana,
- aktivnosti za zagotavljanje ustreznih skladiščnih prostorov za skladiščenje hrane in ostalega materiala.

Delitev pomoči na sedežu OZRK Sežana izvajajo zaposleni in prostovoljci, po terenu pa prostovoljci Krajevnih organizacijah RK, delavci Centra za socialno delo Južna Primorska, Enota Sežana, delavci patronažne službe.

Sklad »iz odprtih rok« je namenjen hitri in nujni pomoči prebivalcem vseh štirih občin na našem področju, ki se iz različnih razlogov znajdejo v finančni stiski (bolezen, nesreča v družini, začasna nezaposlenost...). Poleg tega se v ta sklad zbirajo tudi sredstva za pomoč drugim organizacijam in ustanovam pri nakupu nujno potrebne opreme v dobro vseh občanov.

Sredstva se zbirajo prek:

- donatorjev,
- prostovoljnih prispevkov posameznikov,
- različnih zbiralnih akcij za točno določen namen: zbiranje sredstev za pomoč prizadetim v požarih ali drugih nesrečah in v primerih izrednih družinskih stanj, zbiranje sredstev za pomoč posameznikom – invalidom pri nakupu nujne opreme ter organizacijam in ustanovam pri nakupu opreme v dobro vseh občanov,
- organizacije dobrodelnih prireditev,
- zbiranja sredstev preko sožalnih vizitk »Namesto cvetja na grob«.

V skladu s finančnimi zmožnostmi OZRK Sežana pomaga upravičencem z enkratnimi finančnimi pomočmi za plačilo nujnih življenjskih stroškov kot so elektrika, voda, ogrevanje, zdravstveno zavarovanje ter nakup hrane, higienskih in drugih nujnih pripomočkov.

Psihosocialna pomoč socialno ogroženim posameznikom in družinam zajema:

- razgovore, svetovanje in informiranje za ljudi v stiski, ki prihajajo na OZRK Sežana po materialno pomoč.

1. B Programi skrbi za boljšo kakovost življenja starejših oseb

Osnovni nameni in cilji programa

- pomoč pri izboljševanju duševnega zdravja in posredno telesnega zdravja starih osamljenih ljudi,
- zadovoljevanje potreb starih ljudi po temeljnem medčloveškem odnosu (zmanjševanje problema osamljenosti, socialne izolacije, duševne pobitosti...) in doživljanju smisla starosti,
- razvijanje medgeneracijskega sodelovanja,

- navajanje starih ljudi na reševanja težav z lastnimi potenciali,
- dviganje nivoja kvalitete življenja,
- osveščanje starih ljudi o zdravem načinu življenja v starosti.

Program zajema

- obiskovanje in obdarovanje starejših, bolnih in invalidnih oseb, večinoma v starosti nad 80 let, na njihovih domovih na območju občin Sežana, Divača, Komen in Hrpelje-Kozina ter v domu upokojencev,
- družabna srečanja za starejše ljudi s kulturnim programom, zabavo in pogostitvijo,
- letovanja (eno tedensko letovanje starejših oseb na Debelem rtiču),
- skupine starih ljudi za samopomoč: v letu 2024 je delovalo 7 skupin (Sežana (2), Divača, Štorje, ter 2 pridruženi skupini Društva Vezi in skupina Doma starejših občanov Ilirska Bistrica). Njihovo število se spreminja glede na razpoložljivost primernih voditeljev in prostorov ter potreb v posameznih okoljih. Skupine starih za samopomoč vodijo usposobljeni voditelji, srečujejo se od januarja do junija in od septembra do decembra po 2 uri tedensko (obravnavanje različnih tem, ki zanimajo člane, sprostitvene in razvedrilne dejavnosti, predavanja strokovnjakov o zdravem načinu življenja...),
- organiziranje medgeneracijskega srečanja v naravi,
- program osebnega medgeneracijskega družabništva osamljenih, starih ljudi, ki zajema redno obiskovanje in druženje mladih prostovoljcev z osamljenimi starimi ljudmi v Domu upokojencev Sežana (enkrat tedensko po eno uro),
- povezovanje z drugimi izvajalci programov za starejše za skupno razvijanje programov za boljšo kakovost življenja starejših.

1. C Programi pomoči socialno ogroženim otrokom, mladini in invalidnim otrokom

Program zajema

- letovanja otrok, s sredstvi FIHO, donacijami in sredstvi RKS iz akcije »Peljimo jih na morje«, na Debelem Rtiču ter kritje stroškov šole v naravi s sredstvi OZRK Sežana, zbranimi z namenski akcijami,
- pomoč pri nakupu šolskih potrebščin in delovnih zvezkov s finančnimi prispevki zbranimi v Tednu RK, sredstvi FIHO in donacijami, razdelitev šolskih potrebščin zbranih v zbiralnih akcijah,
- pomoč pri kritju stroškov plačljivih šolskih aktivnosti in šolske prehrane z organiziranjem dobrodelne akcije »DROBTINICA« in drugih akcij,
- pomoč invalidnim otrokom pri nakupu pripomočkov za lažjanje vsakodnevnih opravil z organiziranjem namenskih zbiralnih akcij.

2. Preventivni in zdravstveno vzgojni programi

Osnovni namen in cilji programa

- osveščanje prebivalstva o zdravem načinu življenja,
- preprečevanje različnih oblik odvisnosti,
- oblikovanje aktivnega odnosa ljudi do sebe in svojega zdravja,
- osveščanje ljudi o pomenu znanj za nudenje prve pomoči,
- usposabljanje ljudi za izvajanje najnujnejših ukrepov prve pomoči.

Osnovne naloge

- obeleževanje posebnih dni in tednov v letu, ki so namenjeni preventivi z razdeljevanjem različnega zdravstveno-vzgojnega gradiva, pisanjem prispevkov v glasila, organiziranjem predavanj...,
- izvajanje različnih aktivnosti za preprečevanje odvisnosti v sodelovanju z drugimi društvi in nevladnimi organizacijami ter zavodi (LAS-i, Zdravstveni dom, Karitas...),

- delitev zdravstveno-vzgojnih gradiv iz založbe RKS za osveščanje mladih in odraslih o zdravem načinu življenja ob različnih priložnostih,
- vključevanje v prizadevanja za zdravo in čisto okolje, podpora programov drugih organizacij in institucij na tem področju,
- izvajanje različnih aktivnosti na področju spodbujanja telesnih aktivnosti za zdravje (pohodi, prireditve),
- osveščanje otrok in mladine o zdravem načinu življenja z vključevanjem v šolske preventivne programe,
- organiziranje predavanj na temo zdravje v najširšem pomenu besede,
- izvajanje brezplačnih predstavitev najnujnejših ukrepov prve pomoči in temeljnih postopkov oživljanja širši javnosti ob različnih dogodkih in v posameznih društvih in zavodih (PGD, taborniki, vrtec, šola, VDC...).

3. Delo z mladimi

Cilji programa

- širjenje humanitarnih vrednot in temeljnih načel RK med mladimi,
- izobraževanje za zdrav način življenja (boj proti vsem oblikam odvisnosti),
- razvijanje solidarnostnega čuta,
- sprejemanje drugačnosti,
- pridobivanje izkušenj in sposobnosti pri nudenju pomoči soljudem,
- usposabljanje ekip mladih za nudenje prve pomoči,
- razvijanje medgeneracijskega sodelovanja,
- pridobivanje mladih prostovoljcev Rdečega križa.

Izvajanje programa

Na osnovnih šolah:

- priložnostno izvajanje aktivnosti v skladu s šolskim programom in drugimi humanitarnimi projekti – delavnice, zbiralne akcije, natečaji, tekmovanja, predstavitve.
- projekt »Medo Srečko z Rdečega križa«: predstavitev temeljnih humanitarnih vrednot skozi pravljice. Medo nastopa v pravljicah in otrokom pomaga razumeti kaj pomeni prostovoljska pomoč, nepristranskost in nevtralnost Rdečega križa in še, kako dobro je, če smo enotni, če stopimo skupaj in vsak na svoj način pomagamo tistim, ki potrebujejo našo pomoč.
- usposabljanje in ustanavljanje ekip prve pomoči učencev v tretji triadi osnovnih šol s pomočjo mentorjev na šolah,
- organiziranje regijskih tekmovanj in vključevanje ekip prve pomoči OŠ na regijska in državna tekmovanja.

V Srednješolskem centru Srečka Kosovela Sežana:

- sodelovanje z učitelji za motiviranje dijakov za prostovoljno delo na področju programov medgeneracijskega sodelovanja in vključevanje dijakov v izvajanje humanitarnih akcij OZRK Sežana ter podpora humanitarnim akcijam na šoli.

4. Delo s prostovoljci

Jedro delovanja OZRK Sežana so prostovoljci, brez katerih združenje ne more uspešno izvajati zastavljenih programskih ciljev. Delujejo v smeri širitve in krepitve aktivne mreže prostovoljcev po krajevnih in vaških skupnostih na območju občin, Divača, Hrpelje-Kozina, Komen ter Sežana.

Osnovne naloge:

- izoblikovanje aktivnih krajevnih odborov RK (KORK) na območju delovanja OZRK Sežana,
- pridobivanje novih prostovoljcev – članov KORK,

- spodbujanje in podpora KORK pri izvajanju nalog na terenu,
- skrb za izobraževanje prostovoljcev s pomočjo RKS, predavanja, delavnice, seminarji,
- organizacija izleta oziroma srečanja prostovoljcev z namenom druženja in izmenjave izkušenj ter motiviranja za nadaljnje delo,
- koordiniranje dela v KORK in povezovanje KORK na območju OZRK Sežana.

3. IZHODIŠČA ZA SOFINANCIRANJE DEJAVNOSTI DRUŠTEV V LETIH 2025–2029

Sofinanciranje programov društev se določa za vsako društvo posebej v skladu z naslednjimi izhodišči:

1. **Stroški plač in materialni stroški zaposlenih** se v društvih, ki so predmet te Strategije, sofinancirajo na osnovi izhodišč iz točk 3.1, 3.2, 3.3 in 3.4, upoštevajoč **veljavno plačno zakonodajo in temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo proračunov občin posameznega leta.**

2. **Materialni stroški izvajanja obstoječih programov** se za leto 2025 povečajo za 2% glede na višino materialnih stroškov iz leta 2024. Materialni stroški se v obdobju 2026, 2027, 2028 in 2029 usklajujejo upoštevajoč **temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo proračunov občin posameznega leta.**

3. Občine Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana sofinancirajo društva na podlagi sprejete Strategije po ključu števila prebivalcev iz Sporazuma o ureditvi premoženjsko pravnih razmerij.

Za določitev ključa števila prebivalcev se po 2. točki navedenega Sporazuma štirih občin, z dne 8. maja 2002, uporabljajo naslednji deleži:

<i>občina</i>	<i>delež sofinanciranja (v%)</i>
OBČINA DIVAČA	16,35 %
OBČINA HRPELJE-KOZINA	17,55 %
OBČINA KOMEN	15,32 %
OBČINA SEŽANA	50,78 %

4. Občina Sežana bo še naprej zagotavljala **brezplačno uporabo prostorov Društvu za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim »PO MOČ«** Sežana, na naslovu Ulici 1. maja 1, Sežana, Medobčinskemu društvu prijateljev mladine Sežana na naslovu Bazoviška cesta 11, Sežana in **Društvu za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI«** na naslovu Štorje 26, za potrebe Dnevnega centra oziroma Stanovanjske skupine.

5. **Pogoj za financiranje društev** po tej Strategiji je najmanj enak obseg izvajanja programov kot v letu 2024.

6. Programi društev, ki so sofinancirani na podlagi te Strategije, **niso predmet sofinanciranj na podlagi prijav na druge javne razpise občin.**

OBSEG SOFINANCIRANJA ŠTIRIH OBČIN V OKVIRU STRATEGIJE

3.1 DRUŠTVO ZA DUŠEVNO ZDRAVJE IN KREATIVNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA "VEZI"

Občine so v letu 2024 za potrebe delovanja dnevnihi centrov v Štorjah in Štanjelu sofinancirale sredstva za **plačo in materialne stroške zaposlene strokovne delavke** v socialno-varstvenih programih na področju duševnega zdravja v skupnosti uvrščene v **30. plačni razred in polovico sredstev za plačo in materialne stroške zaposlene** strokovne sodelavke v socialno varstvenih programih na področju duševnega zdravja v skupnosti, uvrščene v **24. plačni razred**.

Izhodiščni stroški plač in materialnih stroškov dveh zaposlenih v zgoraj navedenem obsegu (regres za prehrano, regres za letni dopust, stroški prevoza na delo) so v letu 2025 ocenjeni na **46.968 EUR**.

Osnova za določitev višine **materialnih stroškov izvajanja programa za leto 2025**, ki so predmet sofinanciranja občin, so priznani materialni stroški izvajanja programa v letu 2024, povišani za 2%.

Obseg sofinanciranja štirih občin po Strategiji:

- sredstva za **plačo in materialne stroške zaposlene strokovne delavke** v socialno varstvenih programih na področju duševnega zdravja v skupnosti uvrščene v **34. plačni razred: 31.968 EUR**,
- **polovico sredstev za plačo in materialne stroške zaposlenega laičnega delavca** v socialno varstvenih programih na področju duševnega zdravja v skupnosti, uvrščenega v **26. plačni razred: 15.000 EUR**,
- sredstva za **materialne stroške** izvajanja programa v višini **4.568,00 EUR**.

Občine bodo v letu 2025 skupno zagotovile 51.536 EUR.

3.2 DRUŠTVO ZA POMOČ ZASVOJENIM IN NJIHOVIM BLIŽNJIM PO MOČ SEŽANA

V društvu izvaja program strokovna vodja s VII. stopnjo izobrazbe s področja socialnega varstva in opravljenim strokovnim izpitom s področja socialnega varstva za poln delovni čas in ena strokovna delavka s VII. stopnjo izobrazbe za poln delovni čas in opravljenim strokovnim izpitom s področja socialnega varstva, 5 prostovoljcev (v letu 2023) in ostali izvajalci (predsednica, računovodkinja).

Nacionalni inštitut za javno zdravje, OE Koper, društvu za potrebe zmanjševanja škode na področju drog omogoča dobavo brezplačnega, sterilnega materiala za injicirajoče uporabnike in storitev odvoza infektivnega materiala, skladno s posebnimi zahtevanimi ravnanji pri zbiranju in odstranitvi kliničnih odpadkov ter program oskrbuje z ostalim sanitetnim materialom (razkužila za površine in razkužila za roke, povoji, gaze, micropor, hansaplasti, rokavice...)

Program Društva za pomoč zasvojenim in njihovim bližnjim PO MOČ Sežana je bil sprejet v večletno financiranje Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (sedaj Ministrstva za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti) in v društvu predvidevajo, da bodo tudi v bodoče vključeni v sistem sofinanciranja programa iz državnega proračuna.

V oktobru 2014 je Socialna zbornica RS verificirala program društva kot javni socialnovarstveni program in sicer za obdobje 7 let, leta 2021 je bila verifikacija obnovljena in je potrjena do oktobra 2028.

Občine so v letih 2007–2010, 2011–2014, 2015–2019, 2020–2024 za potrebe delovanja Društva v okviru Strategije zagotavljale finančna sredstva za delno kritje materialnih stroškov zaposlenih in sredstva za kritje materialnih stroškov izvajanja programa (voda, električna, ogrevanje, pisarniški material, poštnine, računovodske storitve, komunalne storitve...).

Osnova za določitev višine **materialnih stroškov izvajanja programa za leto 2025**, ki so predmet sofinanciranja občin, so priznani materialni stroški izvajanja programa v letu 2024, povišani za 2%.

Obseg sofinanciranja štirih občin v okviru Strategije:

- sredstva za **delno kritje materialnih stroškov zaposlenih** (regres za prehrano, stroški prevoza zaposlenih na delo) v višini: **5.047,00 EUR**,
- sredstva za **materialne stroške** izvajanja programa v višini: **6.721,00 EUR**.

Občine bodo v letu 2025 skupno zagotovile 11.768,00 EUR.

3.3 OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA SEŽANA

Za naloge, ki jih Rdeči križ Slovenije opravlja kot javna pooblastila, zagotavlja sredstva Republika Slovenija. Občine pa v skladu z Zakonom o Rdečem križu Slovenije (Ur. l. RS, št. 7/93, 79/10) z območnimi organizacijami Rdečega križa Slovenije sklenejo neposredno pogodbo za sofinanciranje delovanja območnih organizacij Rdečega križa Slovenije in njihovih specifičnih programov lokalnega pomena, ki jih v javnem interesu izvajajo območne organizacije in druge lokalne organizacije Rdečega križa Slovenije na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, zdravstva, socialnega varstva in humanitarnih dejavnosti, na področju posamezne občine na podlagi dogovorjenih letnih programov.

Občine so v letu 2024 zagotavljale sredstva za del plače in materialne stroške sekretarke območnega združenja RK Sežana s VII. stopnjo izobrazbe in sicer v višini 43. plačnega razreda. Občine so sofinancirale del plače in materialne stroške sekretarke v deležu 60 %. Občine so zagotavljale tudi sredstva za plačo in materialne stroške zaposlene računovodje, ki je uvrščena v 28. plačni razred v deležu 100 %.

Izhodiščni stroški plač in materialni stroški zaposlenih (regres za prehrano, regres za letni dopust, stroški prevoza na delo) so v letu 2025 ocenjeni na **51.438,00 EUR**.

Osnova za določitev višine **materialnih stroškov izvajanja programa za leto 2025**, ki so predmet sofinanciranja občin, so priznani materialni stroški izvajanja programa v letu 2024, povišani za 2%.

Obseg sofinanciranja štirih občin po Strategiji:

- 60% sredstev za **plačo in materialne stroške zaposlene sekretarke** uvrščene v **43. plačni razred: 24.383,00 EUR**,
- sredstva za **plačo in materialne stroške računovodje (VI)** uvrščene v **28. plačni razred: 27.055 EUR**,
- sredstva za **materialne stroške izvajanja programa** v višini **10.674,00 EUR**.

Občine bodo v letu 2025 skupno zagotovile 62.112,00 EUR.

3.4 MEDOBČINSKO DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE SEŽANA

Občine so v letu 2024 zagotavljale sredstva za plačo sekretarke MDPM s V. stopnjo izobrazbe uvrščeno v 35. plačni razred ter 50 % plače računovodje s VI. stopnjo izobrazbe, uvrščeno v 34. plačni razred.

Občine s to Strategijo zagotavljajo plačo sekretarke MDPM, uvrščeno v 35. plačni razred v celoti in 0,5 plače računovodje, uvrščene v 34. plačni razred.

Osnova za določitev višine **materialnih stroškov izvajanja programa za leto 2025**, ki so predmet sofinanciranja občin, so priznani materialni stroški izvajanja programa v letu 2024, povišani za 2%.

Obseg sofinanciranja štirih občin po Strategiji:

- sredstva za **plače in materialne stroške** zaposlenih: **47.169,00 EUR in sicer:**
 - sredstva za **plačo in materialne stroške zaposlene sekretarke** uvrščene v **35. plačni razred: 31.154,00 EUR,**
 - 50% sredstev za **plačo in materialne stroške računovodje** uvrščene v **34. plačni razred: 16.015 EUR,**
- sredstva za **materialne stroške** izvajanja programa v višini **22.045,00 EUR.**

Občine bodo v letu 2025 skupno zagotovile 69.214,00 EUR.

4. PREGLED SOFINANCIRANJA DEJAVNOSTI DRUŠTEV V LETU 2025 (v EUR)

	SKUPAJ	OBČINA SEŽANA	OBČINA DIVAČA	OBČINA HRPELJE-KOZINA	OBČINA KOMEN
% SOFINANCIRANJA PO KLJUČU DELITVENE BILANCE OBČIN		50,78 %	16,35 %	17,55 %	15,32 %
DRUŠTVO »PO-MOČ«	11.768	5.976	1.924	2.065	1.803
MATERIALNI STROŠKI ZAPOSLENIH	5.047	2.563	825	886	773
MATERIALNI STROŠKI PROGRAMA	6.721	3.413	1.099	1.180	1.030
DRUŠTVO VEZI	51.536	26.170**	8.426	9.045	7.895
STROŠKI ZAPOSLENIH	46.968	23.850	7.679	8.243	7.195
MATERIALNI STROŠKI PROGRAMA	4.568	2.320	747	802	700
RK SEŽANA	62.112	31.540	10.155	10.901	9.516
STROŠKI ZAPOSLENIH	51.438	26.120	8.410	9.027	7.880
MATERIALNI STROŠKI PROGRAMA	10.674	5.420	1.745	1.873	1.635
MDPM SEŽANA	69.214	35.147***	11.316	12.147	10.604
STROŠKI ZAPOSLENIH	47.169	23.952	7.712	8.278	7.226
MATERIALNI STROŠKI PROGRAMA	22.045	11.195	3.604	3.869	3.377
SKUPAJ OBČINE	194.630	98.833	31.822	34.158	29.817

*Občina Sežana zagotavlja Društvu »PO-MOČ« tudi brezplačno uporabo prostora v Sežani, na ulici 1. maja 1.

**Občina Sežana zagotavlja Društvu »VEZI« tudi brezplačno uporabo prostorov za potrebe Dnevnega centra oziroma stanovanjske skupine v Štorjah.

*** Občina Sežana zagotavlja Medobčinskemu društvu prijateljev mladine Sežana tudi brezplačno uporabo prostora v Sežani, na Bazoviški cesti 11.

Št.

Datum:

OBČINA DIVAČA
Alenka Štrucl Dovgan
Županja

Št.

Datum:

OBČINA HRPELJE-KOZINA
Saša Likavec Svetelšek
Županja

Št.

Datum:

OBČINA KOMEN
mag. Erik Modic
Župan

Št.

Datum:

OBČINA SEŽANA
Andrej Sila
Župan